

Bydgoszcz, dnia 28 lutego 2012 r.

L. Dz. FZZ VI/501/28/02/12

OPINIA PRAWNA

dotycząca odpowiedzi na pytania zawarte w piśmie z dnia 9 stycznia 2012 r.:

1. Czy pracodawca może wyciągnąć konsekwencje służbowe oraz wypowiedzieć warunki pracy i płacy pracownikowi wypowiadającemu umowę na użyczenie własnego pojazdu do celów służbowych?
2. Czy pracodawca ma obowiązek kierować listonoszy obsługujących rejony prywatnym samochodem na badania psychotechniczne zlecone podczas badań okresowych?

1. Zgodnie z § 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 z póź. zm.), zwrot kosztów używania przez pracownika w celach służbowych dojazd lokalnych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy **następuje na podstawie umowy cywilnoprawnej** zawartej między pracodawcą a pracownikiem, o używanie pojazdu do celów służbowych, na warunkach określonych w rozporządzeniu.

Z powyższego wynika, że umowa o używanie samochodu prywatnego do celów służbowych ma charakter umowy cywilnoprawnej, a jej zawarcie następuje poprzez zgodne oświadczenie stron. Umowa taka może być wypowiedziana w określonym terminie przez każdą ze stron.

Zawarcie umowy na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych następuje poprzez zgodne oświadczenie obu stron umowy, a jej wypowiedzenie nie może w jakikolwiek sposób wpłynąć na możliwość wypowiedzenia warunków pracy i płacy tegoż pracownika. Umowa ta nie żadnego wpływu na istniejący stosunek pracy pomiędzy pracodawcą, a pracownikiem.

2. Zgodnie z art. 39 a pkt 3 i 4 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 125 poz. 874 z póź. zm.), przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy może zatrudnić kierowcę, jeżeli osoba ta między innymi:
 - 1) nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy,
 - 2) nie ma przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

Faktem jest, że zgodnie z art. 39 j cytowanej ustawy, kierowca wykonujący przewóz drogowy podlega badaniom lekarskim przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

Takie badania lekarskie są wykonywane w zakresie i na zasadach określonych w przepisach kodeksu pracy. Zakres badań lekarskich obejmuje między innymi ustalenie istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

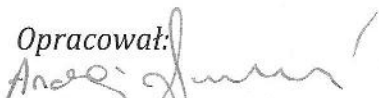
Jak wynika z powyższych przepisów badaniom lekarskim, w tym badaniom psychotechnicznym **podlegają jedynie osoby zatrudnione u danego pracodawcy w charakterze kierowcy**. Fakt podpisania przez pracownika umowy na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych nie przesądza o tym, że dany pracownik zatrudniony jest w danym zakładzie pracy w charakterze kierowcy, a poprzez to nie podlega przepisom zobowiązującym go do uczestniczenia w badaniach psychotechnicznych w ramach badań okresowych.

Nie ma jednak żadnych przeciwwskazań co do tego, aby takie badania zostały przeprowadzone na koszt pracodawcy, jednakże może to nastąpić za zgodą pracownika, a jego wyniki nie mogą wpływać na dalsze istnienie łączącego pracodawcę i pracownika stosunku pracy.

Powstaje jednak pytania co do odpowiedzialności pracodawcy w przypadku zaistnienia wypadku podczas jazdy samochodem prywatnym wykonując czynności służbowe w ramach podpisanej umowy.

Pomimo, jak wykazano powyżej - braku przepisów zobowiązujących pracodawcę i pracownika do posiadania przez taką osobę badań psychotechnicznych, to z ostrożności co do dalszych ewentualnych skutków wskazane jest, aby w umowie na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych zawrzeć klauzulę zobowiązującą obie strony do przeprowadzenia tego rodzaju badań np. na koszt pracodawcy.

Opracował:

Andrzej Jankowski

prawnik FZZ

ekspert prawa pracy i prawa działalności związkowej